

# ICV: De opname

## Wanneer en waarom wordt iemand opgenomen?

Op de Intensive Care (IC) liggen patiënten die ernstig ziek zijn en intensieve zorg nodig hebben. Er zijn ook minder zieke patiënten van wie we weten dat hun toestand snel kan veranderen; die worden om die reden extra in de gaten gehouden. Op de IC-afdeling worden patiënten nauwlettend gemonitord en kunnen bepaalde organen ondersteund worden.

Patiënten kunnen onder andere opgenomen worden op een Intensive Care:

- Na een grote operatie (bijvoorbeeld aan het hart of de hersenen).
- Na een groot ongeluk.
- Na een reanimatie.
- In geval van een ernstige longontsteking of bloedvergiftiging (sepsis).
- Bij ernstige neurologische stoornissen.
- Bij een combinatie van onvoldoende functioneren van verschillende organen.
- Bij continue dialyse behoefte.
- Sommige patiënten verblijven op de Intensive Care omdat er een combinatie van aandoeningen bestaat, waarbij de noodzakelijke zorg niet op een reguliere verpleegafdeling kan worden geboden.

Het opnemen van een patiënt op de Intensive Care duurt vaak ruim een uur. De arts onderzoekt de patiënt en de apparatuur moet worden aangesloten. Vaak moeten er nog extra infusen worden geplaatst en indien nodig een beademing worden aangesloten.

Als familielid of relatie kunt u dan gebruik maken van de wachtruimte voor bezoekers op de Intensive Care. Wij vragen om uw begrip dat u moet wachten. U wordt opgehaald door de verpleegkundige zodra u bij de patiënt op bezoek kan komen. We streven ernaar dat u, zodra de opname afgerond is en de situatie is gestabiliseerd, wordt bijgepraat door het team van verpleegkundige en arts. Soms kan dit door omstandigheden niet meteen aansluitend en zal hiervoor een afspraak met u worden gemaakt.

## Informed consent

Informed consent betekent letterlijk geïnformeerde toestemming. Volgens de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) dienen patiënten toestemming te geven voor een medische behandeling. Dit nadat ze goed en volledig geïnformeerd zijn over hun toestand (diagnose) en eventuele behandeling. Echter bij spoedeisende zorg, zoals op de IC, is het soms niet mogelijk eerst toestemming te vragen aan patiënt of contactpersoon.

Behandeling zonder toestemming is mogelijk indien 'onverwijlde uitvoering van de verrichting nodig is teneinde ernstig nadeel voor de patiënt te voorkomen' (WGBO). In dit geval kan de behandeling al gestart worden zonder toestemming, rekening houdend met de eventueel afgesproken behandelwensen. Na starten van de behandeling zal dit zo snel mogelijk door de arts besproken worden, indien mogelijk met de patiënt en anders met de eerste contactpersoon. Er zal uitleg gegeven worden over de behandeling en de eventuele complicaties die kunnen optreden. Indien u meer vragen heeft over "informed consent" kunt u terecht bij de behandelend arts.

## Behandelteam Intensive Care

Het zorg- en behandelteam van de afdeling Intensive Care is groot en bestaat uit verschillende disciplines, waaronder artsen en verpleegkundigen. Zij zijn gespecialiseerd in het behandelen en verzorgen van patiënten op een IC-afdeling of zijn daarvoor in opleiding. Het zorg- en behandelteam is 7 dagen in de week en 24 uur per dag (7/24) aanwezig voor specialistische IC-zorg.

- **Intensivisten**  
Dit zijn specialisten in de intensive care geneeskunde. De medische behandeling op de Intensive Care wordt uitgevoerd door intensivisten en medisch specialisten in opleiding tot intensivist (fellows). Dagelijks ziet een intensivist de patiënten en past indien nodig de behandeling aan.
- **Artsen in opleiding tot intensivist (intensivist i.o.)**  
Dit zijn artsen die in de laatste fase van hun opleiding tot medisch specialist zijn of deze al afgerond hebben (meestal anesthesiologie of interne geneeskunde) en die er voor gekozen hebben zich verder te specialiseren in intensive care geneeskunde. Deze artsen werken onder supervisie van een intensivist en in de laatste fase van hun opleiding zelfstandig.
- **IC-artsen**  
Dit zijn artsen en speciaal opgeleide zorgprofessionals die onder supervisie van de intensivist werken op de Intensive Care. Sommigen van hen zijn in opleiding voor een specialisme (zoals anesthesiologie, chirurgie of interne geneeskunde) en stage lopen op de Intensive Care. Deze artsen werken onder supervisie van een intensivist.
- **IC- en MC-verpleegkundigen**  
Dit zijn verpleegkundigen met een afgeronde vervolgopleiding Intensive Care of Medium Care en verpleegkundigen die hiervoor in opleiding zijn. De IC- en MC-verpleegkundigen zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse verpleging, verzorging en observeren de lichaamsfuncties. Er is altijd een vaste verpleegkundige die gedurende zijn/haar dienst zorgdraagt voor één of meer patiënten.
- **Paramedische professionals**  
Hieronder vallen fysiotherapeuten, logopedisten en ergotherapeuten, voedingsassistenten, administratief- en servicemedewerkers, maatschappelijk werk, diëtist, geestelijke verzorger/ pastoraal medewerker.
- **Familiebegeleider**
- **Co assistenten**

## De patiënt

Patiënten op de Intensive Care zijn ernstig ziek of zijn om een andere hierboven genoemde reden opgenomen. Ze zien er soms door alle slangetjes (infusen, sonde, drains) en plakkers op het lichaam en in het gezicht anders uit. Patiënten kunnen ook 'anders' reageren dan u gewend bent. Dit kan vervelend en confronterend zijn om te zien, u kunt hier altijd over praten met de persoon die voor uw naaste zorgt.

- Gezwollen gezicht/ledematen  
Het gezicht, de armen en de benen kunnen gezwollen zijn, dit komt doordat de patiënt veelal veel vocht krijgt, in bed ligt en het lichaam veel vocht vasthoudt.
- Blauwe plekken  
Deze plekken kunnen ontstaan door infusen, of doordat de bloedstolling door ziekte of medicijnen verstoord kan raken.
- Communicatie met uw familielid  
Wanneer patiënten aan de beademing liggen hebben ze een beademingsbuisje in de mond. Door het buisje in de keel, kan een patiënt niet praten. Dit bemoeilijkt de communicatie voor uw familielid.  
Wat u kunt doen om, indien uw familielid wakker is, met uw familielid te communiceren:
  - Gesloten vragen stellen, waarbij uw familielid alleen hoeft “ja te knikken” of “nee te schudden”.
  - U kunt proberen uw familielid antwoorden laten schrijven op papier.
  - U kunt uw familielid gebruik laten maken van een letterkaart. De verpleegkundige kan u hierbij helpen.
  - Soms lukt het met liplezen.
  - Eventueel kunt u gebruik maken van een tablet.
- Eten en drinken  
Wanneer een patiënt een beademingsbuis heeft of erg verzwakt is, is normaal eten en drinken niet mogelijk. Uw familielid zal daarom sondevoeding krijgen via een maagsonde. De maagsonde is een kunststof slangetje (of katheter) dat via de neus of mond ingebracht is tot in de maag. De sondevoeding loopt hier doorheen en komt zo rechtstreeks in de maag. De sondevoeding bevat alle benodigde voedingsstoffen in de juiste verhoudingen.  
In enkele gevallen is toediening van sondevoeding niet mogelijk. Dan kan het zijn dat uw familielid voeding via de bloedbaan krijgt. De verpleegkundige en/of arts kan u hier uitleg over geven.  
Daarnaast hebben patiënten vaak dorst. Zelfs veel drinken helpt niet. Dit heeft te maken met het ziek zijn van de patiënt. Ook als zij zelf niet kunnen drinken, krijgen patiënten ten alle tijden voldoende vocht, dit wordt nauwlettend in de gaten gehouden.  
Patiënten die wel kunnen eten mogen ook een maaltijd van thuis gebruiken voor extra comfort van de patiënt.

## De patiëntenkamer

Op de Intensive Care worden patiënten behandeld, verpleegd en bewaakt met behulp van allerlei apparatuur. Elke patiënt is aangesloten op een bewakingsmonitor die onder andere de hartslag, ademhaling, het zuurstofgehalte in het bloed en de bloeddruk bewaakt. Regelmatig komt het voor dat de apparatuur 'alarm' geeft. Er zullen dan lampjes oplichten of er is een piepton te horen. De signalen hebben niet per definitie te maken met een levensbedreigende alarmering. Er klinkt bijvoorbeeld ook een signaal als een medicijnpomp bijna leeg is. Daarnaast kan het voorkomen dat op de monitor naast het bed van uw naaste alarmsignalen binnenkomen

van een andere patiënt. De alarmen worden ook gehoord en gezien wanneer de verpleegkundige in een andere patiëntenkamer is.

De isolatiekamers op locatie AMC zijn voorzien van een camera waarmee de patiënt worden geobserveerd. Op locatie VUmc zijn alle patiëntenkamers voorzien van een camera. Al deze gegevens zijn ook zichtbaar in de verpleegpost. Deze beelden worden niet opgeslagen en kunnen dus niet worden teruggekeken. Dit i.v.m. de privacy wetgeving. Camerabewaking wordt gebruikt ter bevordering van de veiligheid van patiënten.

### **Persoonlijke poster op de kamer**

Op elke patiëntenkamer hangt een persoonlijke poster. Hierop kan informatie over uw naaste worden ingevuld zoals bijvoorbeeld zijn/haar hobby's, favoriete tv programma's, beroep en is er een mogelijkheid om een foto van uw naaste toe te voegen. Hierdoor krijgen de verpleegkundigen en artsen een beter beeld van uw naasten en kunnen zij specifieke muziek/tv programma's hierop afstemmen.

### **Persoonlijke bezittingen**

Op de intensive care hebben patiënten geen eigen kleding aan maar dragen zij een operatiejasje. Dit komt door de hoeveelheid infusen en monitorkabels die de patiënt op de intensive care heeft. Wat wel fijn is om mee te nemen is een toilettas met persoonlijke toiletartikelen, denk hierbij aan deodorant, bodylotion, tandenborstel, tandpasta, haarborstel, shampoo/conditioner, scheerapparaat etc. Tot slot raden wij aan om waardevolle bezittingen mee naar huis te nemen om te voorkomen dat deze worden verloren.

### **Patiënten isolatie**

Patiënten die een ziekmakende bacterie of virus bij zich hebben, krijgen een speciale verzorging. Deze is erop gericht dat er geen overdracht kan plaatsvinden naar andere patiënten. Welke maatregelen nodig zijn, hangt af van het soort bacterie of virus dat is aangetroffen. Er zijn vier vormen van speciale verzorging: contactisolatie, contact + druppelisolatie, aërogene isolatie en strikte isolatie. De te nemen maatregelen staan vermeld op een gele, blauwe of groene kaart die buiten op de deur is aangebracht.

Op locatie VUmc wordt er ook geregeld gebruik gemaakt van beschermende isolatie (witte kaart), denk dan aan bescherming voor de patiënt met weinig/geen weerstand.

Meld u altijd bij de verpleging wanneer u op bezoek komt bij een naaste die op een isolatiekamer ligt. Over het algemeen hoeven bezoekers geen maatregelen te nemen bij het betreden van de isolatiekamer aangezien zij in tegenstelling tot personeel niet met meerdere patiënten op de Intensive Care in aanraking komen. Indien dit wel nodig is, wordt u door de verpleegkundige geïnformeerd. Bij het verlaten van de isolatiekamer desinfecteren bezoekers de handen met handalcohol.

### **De dagindeling**

Op de afdelingen wordt iedere ochtend visite gelopen door artsen. Gedurende de hele dag wordt er zo nodig onderzoek gedaan en wordt de behandeling waar nodig bijgestuurd.

Afhankelijk van de toestand van de patiënt komt er een fysiotherapeut, diëtist of ergotherapeut langs. Tussendoor kan de patiënt als daar behoefte aan is bijvoorbeeld televisie kijken of muziek luisteren. Als familielid kunt u ook zorgen voor afleiding voor uw naaste.

Voorbeelden van afleiding zijn:

- Tegen uw familielid praten over “gewone” dagelijkse dingen.
- Favoriete muziek meebrengen bijvoorbeeld op een smartphone.
- Foto’s van familieleden, geliefden of huisdieren meenemen en ophangen.
- Persoonlijke spulletjes, zoals eigen verzorgingspullen.
- Voorlezen of een luisterboek laten horen.
- Indien patiënt kan eten, dan zijn in overleg met het behandelteam, thuis bereide maaltijden een prima alternatief voor de ziekenhuismaaltijden. De meegebrachte maaltijden kunnen eventueel worden opgewarmd in de magnetron op de Intensive Care. Hetzelfde geldt voor drinken en extra fruit.

's Nachts proberen we het op de afdeling zo rustig mogelijk te houden, zodat de patiënten kunnen slapen. Het is echter mogelijk dat er door acute situaties 's nachts geluidsoverlast kan ontstaan. Om een beeld te krijgen van een dag op de IC-afdeling volgt hieronder een globale dag- en nachtindeling. Soms kan alles echter heel anders verlopen, omdat zich onverwachte situaties kunnen voordoen.

### **Ochtendactiviteiten**

- 07:30 uur overdracht van de verpleegkundigen van de nachtdienst aan de dagdienst.
- Persoonlijke/lichamelijke verzorging.
- Aan de patiënten die mogen eten wordt het ontbijt geserveerd.
- De IC-arts komt langs om de patiënten te onderzoeken.
- Als dit mogelijk is, kan de patiënt uit bed en op de stoel naast het bed zitten.
- De artsen en verpleegkundigen lopen visite aan bed.
- De fysiotherapeut komt langs om te oefenen.

### **Middagactiviteiten**

- Aan patiënten die mogen eten wordt de lunch geserveerd.
- De verpleegkundige of arts voert de nieuwe afspraken uit die voortvloeien uit het nieuwe behandelplan.
- Is een goed moment voor rusttijd indien de patiënt wakker op de Intensive Care verblijft.
- Als dit mogelijk is, kan de patiënt uit bed en op de stoel naast het bed zitten.
- 15:00 uur overdracht van de verpleegkundigen van de dagdienst aan de avonddienst.

### **Avondactiviteiten**

- Aan patiënten die mogen eten wordt het avondeten geserveerd, indien het mogelijk is kan de patiënt uit bed tijdens de maaltijd.
- Tussen 20:00 en 22:00 uur: gereedmaken voor de nacht.

Onderzoeken en het aanpassen van de behandeling vinden zowel overdag als 's nachts plaats, ook tijdens het bezoeken. Het kan hierdoor voorkomen dat u tijdelijk niet bij uw naasten terecht kunt tijdens het bezoeken. Dat geldt ook wanneer bij de kamergenoot van uw naasten een onderzoek, gesprek of behandeling gaande is. Wij rekenen dan op en danken u voor uw begrip hierbij.

Er wordt naar gestreefd om zoveel mogelijk onderzoeken en extra behandelingen overdag plaats te laten vinden indien de situatie dit toelaat. Bij grote veranderingen wordt de contactpersoon daarover ingelicht.

## Dagboekje

Als uw familielid of naaste op de Intensive Care ligt, kan het zijn dat hij of zij deze periode niet bewust beleeft. Dit is mogelijk door het ernstig ziek zijn of door het in slaap houden omdat de toestand van uw familielid of naaste hierom vraagt. Om de verwerking van deze periode voor u en uw naaste makkelijker te maken kunt u een door ons uitgereikt dagboekje bijhouden. Mocht u zo'n dagboekje willen ontvangen, vraag er dan gerust om bij de verpleegkundige of familieondersteuner.

## Medisch maatschappelijk werk

Indien u als directe familie het moeilijk heeft met de ontstane situatie of als er een problematische situatie is ontstaan voor de directe familie door de opname van de patiënt dan kan via de verpleging gevraagd worden voor een gesprek met maatschappelijk werk. Dat kan ook als er behoefte is aan een verduidelikend gesprek waarbij één en ander in perspectief wordt geplaatst. Ook voor de begeleiding van kinderen van wie een ouder op de Intensive Care is opgenomen kan een beroep op het medisch maatschappelijk werk worden gedaan. Via de link [Amsterdam UMC Locatie AMC - Medisch maatschappelijk werk](#) kunt u meer informatie krijgen.

## Geestelijke verzorging

De afdeling Geestelijke verzorging begeleidt patiënten en hun naasten mentaal, geestelijk en spiritueel. Zij staan voor gastvrijheid, vertrouwelijkheid en zorgvuldige afstemming op uw vraag en behoefte. Geestelijke verzorging is er voor iedereen, ongeacht geloofs- of levensovertuiging. Wanneer u een geestelijk verzorger van een specifieke richting zoekt, kan dit ook. In het team zijn katholieke pastores, protestantse predikanten, humanistische en islamitische geestelijk verzorgers. Als u een andere richting zoekt dan denken we graag met u mee. Op beide locaties is een team aanwezig. Op beide locaties zijn zij aanwezig van 9:00 tot 17:00 uur. Buiten deze tijden zijn zij via de verpleging oproepbaar van 8:00 tot 20.00 uur (ook in het weekend).

### Locatie AMC

Centraal in het gebouw, op G0, is het AMC Stiltecentrum. Het stiltecentrum is altijd toegankelijk. Hier is ruimte om in het gedachtenboek te schrijven, te bidden, te mediteren of eenvoudig stil te zijn en op adem te komen.

In het Stiltecentrum zijn twee islamitische gebedsruimtes met 'voet was mogelijkheid', een Hindoe altaartje en een Mariahoek om een kaarsje neer te zetten.

Iedere donderdag is er van 12:15-12:45 gezamenlijke meditatie. Individueel mediteren kan op ieder moment, er zijn kussentjes aanwezig. Op zondag is er om de week een kerkdienst vanaf 10:30 uur, ook live te volgen via [Youtube: StiltecentrumAMC](#).

### Locatie VUmc

Op locatie VUmc zijn 2 stilte ruimtes aanwezig in het ziekenhuis (ZH 0 B5 en ZH 0 C65). Ook is er een kapel (ZH -1 C118), die bereikbaar is via de stilte ruimte (ZH 0 C65).

In de ruimte ZH -1 C118.14 en .12 bevindt zich de gebedsruimte voor moslims. Daar is elke vrijdagmiddag om 14:00 uur (en als de wintertijd in gaat om 13:00 uur) het vrijdagmiddaggebed.